

«АҚТӨБЕ СЕРВИС КОЛЛЕДЖІ» МКҚК

«БЕКІТЕМІН»

Колледж директоры

Кужаков А.Б.

« 15 » 05 2024 ж.

МҮДДЕЛЕР ҚАҚТЫҒЫСЫН АНЫҚТАУ ЖӘНЕ РЕТТЕУ САЯСАТЫ

Ақтөбе 2024 жыл

1. Жалпы ережелер

1.1. Саясаттың мақсаттары мен міндеттері:

- 1) колледж мүддесі үшін әділ, объективті және тәуелсіз шешім қабылдау процесін камтамасыз ету;
- 2) жеке мүдделер мен байланыстардың ықпалымен басқарушылық және қаржы-шаруашылық шешімдерді қабылдау тәуекелдерін барынша азайту;
- 3) нақты және ықтимал мүдделер қақтығысын басқарудың бірыңғай жүйесін құру.

2. Терминдер мен анықтамалар

2.1. Құпия ақпарат-кез келген ақпарат, оның ішінде үшінші тұлғаларға белгісіз болуына байланысты нақты немесе әлеуетті коммерциялық құндылығы бар қызметтік ақпарат, оған қол жеткізу заңды негізде шектелген және ақпарат иесі оның құпиялылығын қорғау шараларын қабылдайды. Құпия ақпарат болып табылатын мәліметтер қолданыстағы заңнамамен, колледждың ішкі құжаттарымен айкындалады.

2.2. Мүдделер қақтығысы-колледж қызметкерінің немесе лауазымды адамның жеке қызығушылығы оның өз міндеттерін/лауазымдық міндеттерін бейтарап орындауына әсер ететін немесе әсер етуі мүмкін жағдай.

2.3. Жеке мүдделер-бұл жеке мүліктік пайда немесе колледждың ішкі құжаттарында белгіленген жалақыны және басқа төлемдерді алуға байланысты емес колледждың жеке пайдасын алуға қызығушылық.

3. Мүдделер қақтығысының жағдайлары

3.1. Мүдделер қақтығысына мыналар жатады:

- 1) колледждың лауазымды адамы немесе қызметкері өзінің жақын туысы атқаратын лауазымға тікелей бағынысты лауазымды атқаратын жағдай;
- 2) лауазымды адам, колледж қызметкері немесе олардың жақын туысы колледж байланысты жобада немесе мәміледе тарап болып табылатын жағдай;
- 3) колледждың лауазымды адамы, қызметкері немесе олардың жақын туысы колледжменен байланысты жобада немесе мәміледе тарап болып табылатын жағдай;
- 4) лауазымды адам, колледж қызметкері немесе олардың жақын туысы үшінші тараппен мәміле жасасу кезінде колледж бәсекелесетін ұйымның аффилиирленген тұлғасы, тәуелсіз директоры немесе қызметкері болып табылатын жағдай;
- 5) колледж байланысты мәмілелерге кез келген коммерциялық немесе өзге де мүдделілік (тікелей немесе жанама);
- 6) лауазымды адам, колледж қызметкері немесе олардың жақын туысы жеке тұлғалардан және/немесе ұйымдардан колледждегі өз міндеттерін/лауазымдық міндеттерін орындауға байланысты ақша, көрсетілетін қызметтер түрінде және өзге де нысандарда сыйақы алатын жағдай;
- 7) колледждың қызметкері сыпайылық пен қонақжайлылықтың жалпы қабылданған нормаларына сәйкес немесе хаттамалық және өзге де ресми іс-

шараларды өткізу кезінде назардың символдық белгілері мен символдық кәдесыйларды қоспағанда, колледжде өз міндеттерін/лауазымдық міндеттерін атқаруына байланысты өз жұмысы бойынша өзіне тәуелді адамдардан сыйлықтар қабылдайтын жағдай;

8) колледждың қызметкері немесе олардың жақын туысы колледждың жеткізушілерінен, мердігерлерінен немесе басқа контрагенттерінен басқа лауазымды адамдарға, колледж қызметкерлеріне немесе олардың жақын туыстарына жалпы тәртіппен қолжетімсіз дербес жеңілдіктер немесе басқа да айрықша артықшылықтар алатын жағдай;

9) колледждың қызметкері өз міндеттерін/лауазымдық міндеттерін атқаруына байланысты өзіне белгілі болған құпия ақпаратты немесе ашылуы колледждың мүдделеріне теріс әсер етуі мүмкін кез келген басқа ақпаратты, сондай-ақ лауазымды адамның, колледж қызметкерінің немесе олардың жақын туысының колледж байланысты құпия ақпаратты кез келген пайдалануын ашатын жағдай. жеке пайда алу үшін;

10) колледждың қызметкері оның жұмысын бағалау, қайта тағайындау, сыйақы төлеу мәселелері немесе өзіне қатысты өзге де мәселелер бойынша талқылауға немесе шешім қабылдауға қатысатын жағдай;

11) колледждың қызметкері колледждың ресурстары мен жабдықтарын жеке мақсатта пайдаланатын жағдай.

3.2.;3.1-тармақта көрсетілген мүдделер қақтығысы жағдайлары. Саясаткерлер толық емес. Мүдделер қақтығысының болуын анықтау үшін колледждың лауазымды тұлғалары мен қызметкерлері саясаттың 2-бөлімінде келтірілген мүдделер қақтығысы терминін басшылыққа алуы керек.

4. Колледждың лауазымды тұлғалары мен қызметкерлерінің мүдделер қақтығысының туындауын болдырмау жөніндегі міндеттері

4.1. Комплаенс-офицер шенеуніктер деңгейіндегі ықтимал мүдделер қақтығысын, соның ішінде колледждың мүлкін теріс пайдалануды және лауазымдық міндеттерді орындау кезінде теріс пайдалануды қадағалап, мүмкіндігінше жоюы керек.

4.2. Колледждың қызметкерлері колледж пен олардың өздері, сондай-ақ олардың кез келген жақын туыстары арасындағы кез келген мәміле бойынша шешімдерді қарауға және қабылдауға қатыспауға тиіс және осы талаптың сақталуына жауапты болады.

4.3. Лауазымды тұлғалар міндетті:

- 1) мүдделер қақтығысы жағдайларының туындауына жол бермеуге;
- 2) оларда мүдделер қақтығысы бар мәселелерді қарауға қатысудан және олар бойынша шешімдер қабылдаудан бас тартуға;
- 3) бар мүдделер қақтығысы туралы ақпаратты саясат талаптарына сәйкес директорге жеткізуге;
- 4) колледж өзінің үлестес тұлғалары туралы мәліметтерді Заңда белгіленген мерзімде ұсынуға міндетті.

4.4. Қызметкерлер міндетті:

- 1) мүдделер қақтығысы жағдайларының туындауына жол бермеуге;

- 2) оларда мүдделер қақтығысы бар мәселелерді қарауға қатысудан және олар бойынша шешімдер қабылдаудан бас тартуға;
- 3) бар мүдделер қақтығысы туралы ақпаратты саясат талаптарына сәйкес өзінің тікелей басшысына жеткізуге;
- 4) осы Саясатпен танысқандығын және оны сақтау міндетін жазбаша растауға міндетті.

4.5. Шенеуніктер колледж қарым-қатынаста үшінші тұлғалардың атынан және олардың мүдделері үшін сөйлей алмайды.

4.6. Колледж қызметкерлері колледж атынан өздеріне де, олар бір мезгілде өкілі болып табылатын басқа адамға да қатысты мәмілелер жасай алмайды.

4.7. Колледждың жасасуға мүдделілігі бар мәміле жасасуы туралы шешімдер қабылдауға ықпал ету мақсатында лауазымды адамдардың колледж қызметіне араласуына тыйым салынады.

5. Мүдделер қақтығысын ашу тәртібі

5.1. Колледж мүдделер қақтығысын ашудың келесі түрлері (негіздері) және мерзімдері белгіленеді:

- 1) жұмысқа қабылдау кезінде мүдделер қақтығысы туралы мәліметтерді бастапқы ашу;
- 2) жоғары тұрған лауазымға ауыстыру кезінде, функционалдық міндеттері мен өкілеттіктері өзгерген кезде мүдделер қақтығысы туралы мәліметтерді ашу;
- 3) жеке мүдделіліктің болуы мүдделер қақтығысының туындауына әкеп соғуы не әкеп соқтыруы мүмкін жағдай туындауына қарай мәліметтерді біржолғы ашу;
- 4) колледждың Комплаенс-офицері жүргізетін колледж қызметіндегі сыбайлас жемқорлық тәуекелдерін бағалау нәтижелері бойынша мүдделер қақтығысы туралы мәліметтерді ашу;
- 5) осы саясатты бекітуге байланысты мәліметтерді біржолғы ашу.

5.2. Колледждың қызметкерлерінің тікелей немесе ықтимал мүдделер қақтығысының болуы туралы мәліметтерді жасыру және/немесе уақтылы, толық аспауы колледжде сыбайлас жемқорлық құқық бұзушылықтар жасауға ықпал ететін сыбайлас жемқорлық тәуекелдерінің туындау себептері мен шарттары болып табылады.

5.3. Туындайтын (бар) мүдделер қақтығысы туралы мәліметтерді қабылдауға, мәліметтерді колледж директорына жеткізуге және сапаны қамтамасыз етуге, мүдделер қақтығысын шешу жөніндегі материалдарды алуға және сақтауды қамтамасыз етуге колледждың Комплаенс-офицері жауапты тұлға болып табылады.

6. Мүдделер қақтығысын реттеу

6.1. Мүдделер қақтығысының алдын алу және реттеу жөніндегі жұмыстың тиімділігін арттыру үшін Колледж оларды уақтылы және толық

анықтау, сондай-ақ колледждың оларды реттеу жөніндегі іс-қимылдарын нақты үйлестіру тетіктерін құруға ұмтылады.

6.2. Лауазымды тұлғалар колледжде туындайтын мүдделер қақтығысын реттеу үшін міндетті:

- 1) туындайтын мүдделер қақтығысын анықтау, олардың себептерін анықтау;
- 2) колледждың құзыреті мен жауапкершілігін нақты ажырату;
- 3) колледждың лауазымды адамдары мен қызметкерлерінің мүдделер қақтығысы бар мәселелерді қарауға қатысудан және олар бойынша шешімдер қабылдаудан бас тартуын қамтамасыз етуге міндетті.

6.3. Колледждың қызметкері директорға осындай жанжалды реттеу жөнінде шешім қабылдауы үшін мүдделер қақтығысының болуы немесе туындауы туралы дереу жазбаша түрде хабарлауға міндетті.

6.4. Колледж қызметкері өзінің тікелей басшысына осындай қақтығысты реттеу мақсатында мүдделер қақтығысының болуы немесе туындауы туралы дереу хабарлауға міндетті.

6.5. Мүдделер қақтығысын реттеу үшін қабылданатын шаралар:

- 1) колледж қызметкерінің жеке мүдделерін қозғауы мүмкін нақты ақпаратқа қол жеткізуін шектеу;
- 2) колледждың қызметкерін мүдделер қақтығысы бар немесе болуы мүмкін мәселелерді талқылауға қатысудан шеттету (тұрақты немесе уақытша) және олар бойынша шешім қабылдау;
- 3) колледждың қызметкерінің лауазымдық міндеттерін қайта қарау және өзгерту;
- 4) мүдделер қақтығысының туындауына негіз болып табылатын колледждың лауазымды адамының немесе қызметкерінің өзіне тиесілі мүлікті иеліктен шығаруы;
- 5) колледж лауазымды адамының немесе қызметкерінің мүдделер қақтығысын туғызатын өзінің жеке мүддесінен бас тартуы.

6.6. 6.5-тармақта келтірілген шаралар тізбесі. Саясаткерлер, толық емес. Әрбір нақты жағдайда қалыптасқан жағдайдың ерекшелігіне, қабылданатын шаралардың мүдделер қақтығысын реттеу мақсаттарына сәйкестік дәрежесіне байланысты өзге де шаралар қолданылуы мүмкін.

7. Жауапкершілік

7.1. колледждың қызметкерлері саясаттың орындалуына жауап береді.

7.2. колледждың директоры:

- 1) қызметкерлерінің Қазақстан Республикасының заңнамасында және саясатта көзделген талаптарды сақтауын бақылау;
- 2) колледждың Комплаенс-офицерін нақты және ықтимал мүдделер қақтығысы, анықталған саясатты бұзу фактілері туралы анықтау, дереу хабардар ету;
- 3) мүдделер қақтығысын реттеу жөнінде шаралар қабылдау/іске асыру;
- 4) қызметкерге кері ақпарат беру.

7.3. Колледж қызметкерлері жауап береді:

- 1) Қазақстан Республикасының заңнамасында және саясатта көзделген талаптарды сақтау;
- 2) мүдделердің нақты және ықтимал қақтығысы туралы мәліметтерді уақтылы ашу, толық және шынайы ақпарат беру.

7.4. егер мүдделер қақтығысының алдын алу немесе реттеу жөніндегі жұмыста Қазақстан Республикасы заңнамасының талаптарын, сондай-ақ колледжге залал келтіруге әкеп соққан саясатты бұзуға жол берілсе, мұндай бұзушылыққа кінәлі адамдар Қазақстан Республикасының заңнамасына сәйкес жауапқа тартылады.

7.5. Мүдделер қақтығысын келіссөздер арқылы реттеу мүмкін болмаған жағдайда, ол сот тәртібімен шешіледі.

8. Саясатқа өзгерістер енгізу

8.1. Осы Саясат заңнама өзгерген жағдайда немесе қажеттілігіне қарай қайта қаралады.

8.2. Заңнама талаптары өзгерген жағдайда, саясат өзгерген сәтке дейін оны қолдану сәтінде қолданыстағы заңнамаға қайшы келмейтін бөлігінде қолданылады.